

ORŁOWA WŚRÓD 55 ZDROWYCH MIAST W RC

Program dla ludzi

ORŁOWA (wak) - Światowy ruch „Zdrowych miast” obejmuje w Europie 40 wielkich stolic i miast o znaczeniu lokalnym w 30 państwach. Zapoczątkowano go w Toronto w 1981 roku z myślą o doskonaleniu warunków w mieście. Gminy mogą przystępować do programu „Zdrowe Miasto” tylko wtedy, gdy w polityce lokalnej - a co za tym idzie w budżecie, edukacji, działaniach administracji - sprawy zdrowia znajdują się na poczesnym miejscu, a nie pozostaną na marginesie. Oprócz czterdziestu miast europejskich, powstało 20 narodowych sieci, skupionych w Stowarzyszeniu EURONET. Powstała zatem sieć miast wymieniających między sobą doświadczenia, formy pracy, kadry, w takich dziedzinach, jak np. zdrowie kobiety, odżywianie, alkoholizm, narkotyki i AIDS, leczenie szpitalne. Do Stowarzyszenia EURONET przystąpiła Orłowa w 1996 roku. Za niespełna dziesięć lat działalności w mieście przeprowadzono szereg działań zmierzających do promowania szeroko pojętej koncepcji zdrowia. Od samego początku zwracano uwagę na kilka podstawo-

wych zagadnień, przede wszystkim jednak na promowanie zdrowego modelu życia i reorientację dotychczasowego sposobu postrzegania spraw związanych ze środowiskiem człowieka. Te właśnie aspekty mają swoje odbicie w organizowanych przez Biuro Promocji imprezach. I tak np. w tym roku do największych akcji należeć będą obchody „Dnia Ziemi” (22 kwietnia), „Dzień Kwiatów” (11 maja) oraz tradycyjne już, cieszące się dużym powodzeniem wśród orłowian „Targi Zdrowia” (19-25 września). Zwiedzający będą się tutaj mogli spotkać z przedstawicielami medycyny akademickiej i niekonwencjonalnej, uzyskać praktyczne wiadomości nt. racjonalnego odżywiania, czy dowiedzieć się o tym, jak żyć w zgodzie z naturą. Sprawność fizyczna mieszkańców to kolejny aspekt, którym zajmują się koordynatorzy „Zdrowego Miasta” w Orłowej. Do największych tegorocznych imprez zaliczyć można „Bieg Terry’ego Foxa” (18 września), „Bieg po zdrowie dla wszystkich generacji” (28 września) oraz zawody pływackie (6 października).

Ojcowie miasta zdają sobie sprawę z tego, iż nie łatwo być „zdrowym miastem” w przemysłowej aglomeracji. Dlatego problematyka ochrony środowiska oraz ochrony zdrowia obywateli znajduje się w Orłowej na czołowym miejscu.

Udany rok 2004

TRZYNIEC (man) - Ubiegły rok był pomyślny dla spółki Energetyka Trzyniec. Przedsiębiorstwo będące spółką-córką Huty Trzyniec wyprodukowało w minionym roku bez mała 668 tys. MWh energii elektrycznej - o 24 tys. MWh więcej niż w roku 2003. Dochód z produkcji wyniósł 1700 mln Kč. Spółka zanotowała również wyraźny wzrost wartości dodanej, wynoszącej prawie 448 mln Kč. Obecnie Energetyka Trzyniec zatrudnia 403 osob.

Miasto dla dzieci

HAWIERZÓW (wak) - Również w tym roku hawierzowski magistrat wspiera finansowo wczesny lecznicze dla dzieci chorych na astmę, alergię, zaburzenia układu immunologicznego i z nadwagą. Przygotowano cztery turnusy. Dzieci w wieku 7-15 lat wyjadą na 7- lub 14-dniowe kolonie m.in. w Jesioniki i Tatry. Przewidziane są również wyjazdy nad morze. Dzieciom towarzyszyć będzie lekarz, pielęgniarka, nauczyciele i wychowawcy. Pobytu w górach i nad morzem organizowane są od roku 1994. Skorzystało z nich ponad dwa tysiące dzieci. Miasto dofinansowało je kwotą ponad 2 mln koron.

Powrót mostu?

CIESZYŃ/CZ. CIESZYŃ (kor) - Coraz bliżej realny staje się projekt odbudowy dodatkowego mostu granicznego przez Olzę, który powraca pod władzę samorządów obu Cieszynów. W 2003 r. Jak poinformował naszą gazetę wiceburmistrz Cz. Cieszyna J. Słowák, jego budowa - w miejscu dawnej kładki dla pieszych przebiegającej granicę za okazaniem przepustki, rozbranej przez stronę polską po wprowadzeniu w Polsce stanu wojennego - mogłaby się rozpocząć najpóźniej za dwa lata. Władze prawobrzeżnego Cieszyna wyrażają obecnie do podpisania umowy z francuskim architektem Françoisem Roche, słynącym z oryginalnych pomysłów realizowanych we Francji, Korei czy Tajlandii. Roche będzie autorem koncepcji mostu, która ma być gotowa do 20 maja br. Oprócz rysunków złożą się na nią także model i wizualizacje komputerowe. Na sfinansowanie koncepcji oba Cieszyny pozyskały 19 tys. euro z funduszu Phare CBC, z własnej kasy dołożą 6 tys. euro.

Koncepcja będzie podstawą sporządzenia wniosku o dofinansowanie projektu przez Unię Europejską. Koszty budowy szacuje się na 1 mln euro.

Z Szymborską po czesku

HAWIERZÓW (sch) - O tym, że również uczniowie polskich szkół umieją recytować piękną czeszczyznę, przekonała w piątek jurorów powiatowych eliminacji konkursu „Wolkrův Prostějov” uczennica klasy IC Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie Katarzyna Kaczyńska. Kasia recytowała po czesku poezję Szymborskiej oraz prozę Coelho, zajmując 2. miejsce w swojej kategorii. Pomimo to (oraz wbrew błędnym informacjom, jakie podała czeska prasa) do eliminacji okręgowych, które odbędą się 11 bm. ponownie w hawierzowskiej Średniej Szkole Hotelarskiej, nie udało jej się zakwalifikować.

Tu, gdzie jeszcze ćwierć wieku temu stał „most przepustkowy”, ma powstać kolejne arcydzieło francuskiego architekta François Roche... Oby jak najszybciej!
Fot. MAREK SANTARIUS

Papież zaczyna mówić

WATYKAN (r) - Papież Jan Paweł II po czwartkowym zabiegu tracheotomii zaczyna mówić. Pierwszą rozmowę odbył już we wtorek z kardynałem Josephem Ratzingerem, który odwiedził go w rzymskiej klinice Gemelli. Rozmawiali po włosku i niemiecku. Według włoskiej agencji ANSA, również szósta noc (ze wtorku na środę) Ojca Świętego w szpitalu przebiegła spokojnie. Jako że środa jest w Watykanie

dnem audiencji generalnej, wczoraj świat zadawał sobie ponownie pytanie, czy papież zaskoczy wszystkich i pojawi się w oknie swojego szpitalnego pokoju. Tak się jednak nie stało. Papież nie ukazał się zebrany przed kliniką tłumom, wśród których znalazło się aż 500 pielgrzymów z Polski - m.in. uczestników pielgrzymki z Olsztyna, Rawicza i Jawora - oraz chór amerykańskiej Polonii, który śpiewał dla Jana Pawła II. Podobnie jak na tradycyjnych śródowych audiencjach generalnych w Watykanie nie obyło się bez śpiewów i okrzyków, co przez otoczenie papieża było odbierane nie tylko jako wyraz przywiązania do namiestnika Chrystusowego, ale też jako zakłócanie spokoju chorvm

O 12 do przodu!

STONAWA (sch) - Stonawa przestała być wioską, z której się ucieka. Świadczą o tym nowe domy na Bąkowie oraz fakt, że w ub. roku wreszcie przybyło tu mieszkańców. Ich liczba wzrosła o 12 i na dzień dzisiejszy mieszkają w Stonawie 1682 osoby.

Przyczyną trwającego od kilku dziesięcioleci wyludniania się wioski jest działalność górnicza oraz w swoim czasie bardzo realna groźba budowy koksowni. Pod koniec lat 90. ub. wieku gmina jednak złapała drugi oddech, w 2000 roku zajęła 3. miejsce w ogólnokrajowym konkursie „Wioska roku”.

Onkologia w poliklinice

CZ. CIESZYŃ (s) - W trakcie lutego zmieniał przyszpitalny gabinet onkologiczny. Odtąd co poniedziałek czynny jest w godz. 7-13 w czesko-cieszyńskiej poliklinice. Prowadzi go dr. Maria Mendrek. Onkologia w Cz. Cieszynie ściśle współpracuje z Centrum Onkologicznym im. J.G. Mendla w Nowym Jiczynie, które zalicza się do najnowocześniejszych w republice. Jak nas zapewniono, niezależnie od tego szpital w Cz. Cieszynie nadal będzie świadczył pomoc medyczną osobom chorym na raka. Na jednym z oddziałów prowadzi się terapię z zastosowaniem kroplówek i zabiegów rehabilitacyjnych.

Pogoda

CZWARTEK - Pogodnie, rano możliwe lokalne mgły i zamglenia. Temperatura w dzień 0-4 st., nocą od -9 do -13 st. C. Wiatr słaby, zmienny. PIĄTEK - Zachmurzenie umiarkowane, wzrastające do dużego, przelotne opady śniegu. Temperatura w dzień od -3 do 1 st., nocą od -8 do -12 st. C.

NIKTÓRE SZPITALA I DOMY SENIORA POZOSTAJĄ ZAMKNIĘTE

REGION (wak) - Jak wynika z danych opublikowanych przez władze sanitarne kraju, liczba chorych na grypę już niemal dwukrotnie przekroczyła granicę epidemii. Epidemiolodzy obawiają się, że spośród 10 mln mieszkańców RC na grypę w tym roku zachorują co najmniej 2 mln. Najtrudniejsza sytuacja panuje w województwach karłowarskim i morawsko-śląskim. W drugim przypadku wskaźnik zachorowań wynosi prawie 4 tys. na 100 tys. mieszkańców (granica epidemii to 2 tys. chorych na 100 tys. mieszkańców). Na grypę zmarło już kilka osób, w tym 12-letni chłopiec. Władze sanitarne ostrzegają, że nie leczona grypa powoduje bardzo wiele komplikacji, w tym głównie zapalenie płuc.

W większości szpitali i placówek opieki społecznej obowiązuje zakaz odwiedzin. Nadal nie można odwiedzać chorych w szpi-

Swoje podwoje zamknęły już także wszystkie domy pomocy społecznej w powiecie frydecko-misteckim oraz niektóre placówki w powiecie karwińskim, w tym Domy Opieki Społecznej w Boguminie przy ul. Śląskiej i Szonychelskiej i bogumiński Ośrodek Opiekuńczy dla Osób Dorosłych przy ul. Kopernika oraz

Wirus trzyma się mocno

talach - w Trzyńcu (na Sośnie), Frydku-Mistku, Hawierzowie, Boguminie, Cz. Cieszynie, Karwinie (Szpital Górniczy), Nowym Jiczynie, Bilowcu, Opawie, Witkowie oraz w ostrawskich placówkach - bł. Marii Antoniny w Ostrawie Witkownicach i Ostrawie Fifejdach. Z pacjentami można rozmawiać tylko telefonicznie. Zakaz odwiedzin odwołano natomiast w szpitalu w Trzyńcu Podlesiu.

Ośrodek Opiekuńczo-Pielęgniacyjny w Orłowej-Lutyń. Jak powiedział redaktor „Głosu Ludu” Tadeusz Hławiczka, dyrektor trzynieckiego DPS, w placówce na grypę chorują, jak na razie, trzy osoby, a na szchorzenia grypopodobne - 20 pensjonariuszy. O zamknięciu wymienionych szpitali oraz domów seniora dowiedzieliśmy się w środę. Dzisiaj sytuacja może być inna.

Znad Wisły

■ Polski nie stać na razie na wybudowanie 10 mld zł na budowę alternatywy dla Okęcia - nowego centralnego portu lotniczego, uważa Adrian Furgalski z Platformy Obywatelskiej, prawdopodobny kandydat na ministra infrastruktury w przyszłym rządzie. - Taki port, wart 10 mld zł, mający obsługiwać 10 mln pasażerów rocznie, jeszcze przez wiele lat nie będzie Polsce potrzebny. Opracowanie, nawet jeśli powstanie, to i tak trafi do szuflady, a korzyści z niego nie będzie żadnych - ocenia Furgalski, według którego decyzję o budowie nowego lotniska trzeba odłożyć na 10, może 15 lat. Jego zdaniem trzeba postawić przede wszystkim na rozwój portów regionalnych - Krakowa, Katowic, Gdańska, Łodzi, które razem z rozbudowanym lotniskiem Okęcie bez problemu poradzą sobie z rosnącym ruchem lotniczym.

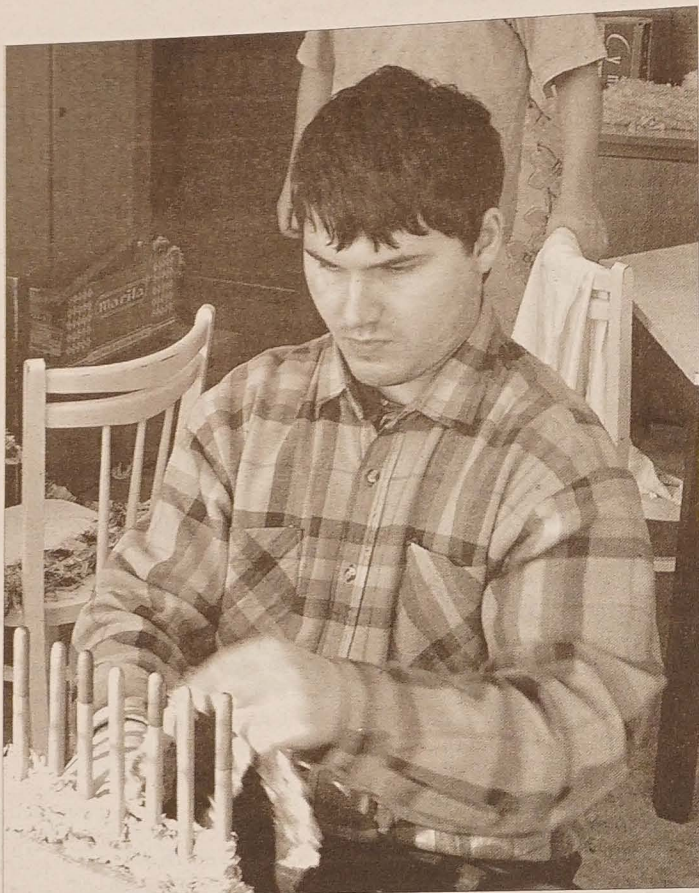
■ Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau i polscy europosłowie protestują przeciw podpisom pod zdjęciami na stronie internetowej Muzeum Tolerancji, współpracującego z Centrum Szymona Wiesenthala. Na zdjęciu widać uśmiechniętych mężczyzn w mundurach, stojących nad leżącym, ponizonym Żydem. Kilku z nich ma ciemne mundury. Podpis informuje, że są to funkcjonariusze „polskiej granatowej policji”, utworzonej przez nazistów. Zdjęcie zamieszczono m.in. pod adresem internetowym motl.wiesenthal.com/gallery/pg01/pg1/pg01100.html. Rzecznik Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau **Jarosław Mensfelt** powiedział, że mundury na zdjęciu nie należały do „granatowej policji”. Oświęcimskie muzeum wysłało już listy z prośbą o sprostowanie.

■ „Halka” Stanisława Moniuszki będzie pierwszym widowiskiem, które zostanie wystawione w wyremontowanym budynku Opery Dolnośląskiej. Premierę opery zaplanowano na początek września 2005 r. - Nie wiem, czy do premiery „Halki” uda się zakończyć wszystkie prace. Opera będzie jednak na pewno wystawiona. Wrzesień to dla nas wyjątkowy miesiąc. Oprócz częściowego otwarcia zupełnie już nowej opery będziemy obchodzić 60-lecie polskiej sceny operowej we Wrocławiu. Po zakończeniu wojny, w 1945 r., w tym samym budynku, również wystawiono „Halke” - powiedziała dyrektor Opery Dolnośląskiej we Wrocławiu, **Ewa Michnik**. Remont opery rozpoczął się we wrześniu 1997 r.

■ W Pałacu Arcybiskupów Warszawskich odbyła się po raz pierwszy w Polsce promocja albumowego dzieła kardynała Karola Wojtyły pt. „Znak, któremu sprzeciwić się będą”, wydanej przez Wydawnictwo Biały Kruk. Zdjęcia do tej publikacji wykonał znany papieski fotografik Adam Bujak. Publikacja zawiera cykl nauk rekolekcyjnych, które metropolita krakowski kardynał Wojtyła wygłosił w 1976 roku w Watykanie na specjalne zaproszenie papieża Pawła VI.

■ Koniec z kolejkami do dziekanatu na Wydziale Elektrotechniki i Elektroniki Politechniki Łódzkiej. Wydział jako pierwszy na uczelni wprowadził elektroniczny, indeks, czyli działający w Internecie portal, w którym student po zalogowaniu może sprawdzić swoje oceny czy rejestrację na nowy semestr. Mniej problemów jest też przy odbiorze dokumentu, bo w Internecie znaleźć można szczegółowe informacje, kiedy przyjść po indeks z wpisem na nowy semestr. Opr. (wak)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W warsztacie tkackim kilenci „Edenu” wykonują m.in. dywaniki. Fot. ROMAN BASELIDES

Czyn społeczny wiernych

TRZANOWICE (ga) - W Trzhanowicach trwa rekonstrukcja ogrodzenia przykościelnego cmentarza katolickiego. Ponieważ wierni pracowali bezpłatnie sporo godzin w czynnie społecznym, miało to korzystny wpływ na koszty przedsięwzięcia, które z przewidywanych 250 tys. koron spa-

dły na 100 tys. koron. Kwotę tę wyłożył urząd gminny.

Trzanowski kościół pod wezwaniem św. Bartolomieja został zbudowany w 1904 roku. W zeszłym roku przypadło więc jego stulecie. W gminie poza tym czynny jest kościół ewangelicki, zbudowany w roku 1931.

Komputeryzacji ciąg dalszy

CZ. CIESZYN (kor) - Z dniem 1 września br. komputery, które trafiły do szkół w ramach projektu „Internet do szkół” (INDOŚ), przejdą na własność poszczególnych placówek. Do tego czasu szkoły muszą się zastanowić nad sposobem, jak te zmiany zostaną przeprowadzone. Do dyrektorów i tzw. koordynatorów ICTK należeć będzie też decyzja o tym, za pośrednictwem jakiej firmy szkolne komputery będą podłączone do sieci internetowej.

Jak powiedział „GL” koordynator ICTK w czeskojęzycznej PSP, **Leszek Richter**, szkolne komputery - nauczycielskie i uczniowskie - są własnością spółki ACOL. Z dniem 1 września staną się majątkiem szkół, ale wyłącznie

z systemem operacyjnym Windows. Z pozostałego oprogramowania będą mogły korzystać darmowo w wypadku, gdy zgodzą się, by ACOL nadal opiekował się ich siecią. Za te usługi, oczywiście, będzie trzeba płacić.

Jeśli jednak szkoły podpiszą umowy z inną firmą, będzie je to kosztowało więcej. 3-5 tys. Kč będzie trzeba zapłacić m.in. za drukarkę i serwer. No i dodatkowo zakupić licencję na pozostałe oprogramowanie.

- Mamy jeszcze trochę czasu. Nasza szkoła podejmie decyzję po szkoleniu, które dla koordynatorów ICTK zorganizuje w marcu w Ostrawie spółka ACOL - dodał L. Richter.

Ciekawostki

Internetowy bigamista

Pewna Chinka chciała się rozwieść z mężem, kiedy odkryła, że poślubił w Internecie inną kobietę i spłodził z nią wirtualne dziecko. Lin z miasta Harbin odkryła, że jej mąż spędza coraz więcej czasu w sieci. Przeprowadziła prywatne śledztwo i odkryła, że Zhang „ożenił” się z inną kobietą przez Internet, a nawet ma z nią dziecko „na niby”. Oskarżyła go więc o bigamię i zażądała rozwodu oraz odszkodowania za straty moralne. Sąd zgodził się na rozwód, ale nie na odszkodowanie, uzasadniając, że zawarte przez Zhang drugie małżeństwo nie miało mocy prawnej.

Kleik zamiast cementu

Starożytni Chińczycy stosowali kleik ryżowy przy budowie fortyfikacji. Do takiego wniosku doszli archeolodzy prowadzący renowację murów w dawnej stolicy - Xian, słynącej z terakotowej armii - pisze „Daily Telegraph”. Odkrycie może doprowadzić do potwierdzenia przekazywanej przez wieki legendy, że kleik ryżowy był wykorzystywany nawet przy wznoszeniu Wielkiego Muru Chińskiego - podkreśla brytyjski dziennik. Miasto Xian i Wielki Mur

powstały z rozkazu pierwszego cesarza zjednoczonych Chin - Qin Shin Huangdi w III wieku p.n.e. Zachowane w Xian fragmenty murów pochodzą z czasów dynastii Ming z XIV wieku. Przy ich renowacji archeolodzy zbadali za pomocą podczerwieni zaprawę murarską, która wydawała się wyjątkowo twarda. Analiza wykazała, że zaprawa ma taką samą strukturę molekularną jak ryż, co doprowadziło do wniosku, że jest to ten sam materiał.

Wierzą w bociany?

30 proc. filipińskich par małżeńskich i żyjących w wolnych związkach nie wie, że uprawianie seksu wiąże się z ciążą i przyjściem na świat dziecka - ujawnił minister zdrowia Filipin Manuel Dayrit. Przedstawiając wyniki ostatnich badań, minister powiedział, że wiele par nie wie nic o fizjologii ciąży, co jednak nie przeszkadza im mieć po kilkoro dzieci. W tradycyjnie katolickim kraju, jakim są Filipiny, wiele par uważa, że dzieci są podarunkiem od Boga.

Protest »superojców«

Brytyjscy bojownicy o prawa ojców przeprowadzili w poniedziałek w Londynie spektakularną akcję. Trzej

Praca jako lekarstwo

CZ. CIESZYN (man) - Ośrodek dziennego pobytu dla młodzieży niepełnosprawnej „Eden” przy ul. Frydeckiej zorganizował w poniedziałek Dzień Otwarty.

Najpierw goście obejrżeli warsztat ceramiczny, stolarski i tkacki oraz sale lekcyjne, a następnie porozmawiali z klientami i ich opiekunami.

Z książką w tle

HAWIERZÓW (wak) - Marzec w bibliotekach jest tradycyjnie miesiącem Internetu. Również w Miejskiej Bibliotece w Hawierzowie oraz w jej sześciu filiach przygotowano w tym okresie, tak dla młodych, jak i starszych czytelników, bogatą i różnorodną internetową ofertę.

Oferty przeznaczone są zarówno dla znających się na rzeczy, jak i dla początkujących. Z myślą o seniorach placówki przy ulicach Seiferta, Koło Żłobka, gen. Swojody i I.P. Pawłowa zorganizowały w poniedziałki - 14 i 21 marca (w godzinach popołudniowych) minikurs obsługi komputera i Internetu. Pracownicy bibliotek zachęcają ponadto do wzięcia udziału w programie „Mamusi, tatusiu, jak się do tego zabrać” (oddział dziecięcy przy ul. J. Wericha) oraz na popularną „Noc z H.Ch. Andersenem”. W marcu we wszystkich hawierzowskich księżnicach można przez godzinę buszować po Internecie gratis.

Nowa szata na stulecie

WĘDRYNIA (ga) - Budynek Polskiej Szkoły Podstawowej w Wędrynie, który w tym roku obchodzi stulecie swego istnienia, zostanie poddany

Pobyt w ośrodku „Eden” czynić się do prawidłowego osobowości młodzieży ze sprawnej. Stosowane tutaj ki i metody pracy poprawia fizyczny i psychiczny młodzie, kształtując zarazem ich robocze. Praca w warsztatach w ogrodzie i szklarniach na ośrodka jest jedną z form niektórych klientów uczęszcza zarządzonej przez Diakonię szkoły specjalnej. Biorąc w zajęciach sportowych i innych klientami opiekują się wychowawca, logopeda i pedagog specjalny. Od 1994 roku ośrodek odwiedzają 24 osoby.

Mieszkanie w mansardzie

JABŁONKÓW (kor) - Na sesji samorządu gminy przedstawi projekt budowy nastu nowych mieszkań w nych. Powstaną one na miejscu jednego z bloków na osiedlu ul. Młyńskiej. W większym kawalerki dla osób samotnych przewidziano również kilka małżeństw. Budowa ma rozpocząć się w przyszłym roku.

rekonstrukcji. Urząd

mał na ten cel dotację w wysokości 6 mln koron. Do 10 mln koron doda gmina. Budowę z 1905 roku budynek otrzyma dach, elewację oraz izolację i przeciwwilgociową, a także okna i drzwi, które zostaną w pierwotnym stylu, by nie historyczny charakter budynku.

Zakończenia robót należy najpóźniej we wrześniu. Jak poinformowała kierowniczka szkoły **Marta Roszka**, obchody jubileuszu odbędą się w październiku.

Warto wiedzieć, że w tym roku obchodzi budowę szkoły w Rogoźnie znajduje się również polski sówka.

panowie w kostiumach Batmana, Robina i komiksowego Kapitana Ameryki wspięło się po drabinie na gzyms na gmachu MSZ na rogu Downing Street, niedaleko rezydencji premiera. „Superbohaterowie” rozwinęli transparent z napisem „zakaz dostępu. Nie pozwólcie Partii Pracy uniemożliwić nam bycie supertatusiami”. Bojownicy o prawa ojców, zrzeszeni w organizacji „Fathers 4 Justice” domagają się lepszego traktowania przez sądy ojców w sprawach rozwodowych. Chodzi zwłaszcza o prawo do kontaktów z dziećmi. Działacze „Fathers 4 Justice” mają już na swym koncie niejedną spektakularną akcję, łącznie z wdarciami się na teren Pałacu Buckingham i obsypaniem premiera Tony’ego Blaira kolorowym proszkiem w parlamencie.

Fryzura dla bandziora

Kambodżańska policja wpadła na nowy pomysł w walce z bandami. Schwytanym przestępcom aplikuje głupawę fryzurę, fotografuje ich i publikuje zdjęcia w gazetach. Nie ma żadnego prawa, które mówiłoby, że nie wolno nam tego robić - powiedział rzecznik policji w prowincji Koh Kong, gdzie metodę tę zastosowano po raz pierw-

szy. - W końcu musimy (stępców) jakoś wychować. Ulubioną przez policję fryzurą jest szeroki pas włosów. Włosy na skroniach się natomiast, żeby sterować go kłowna.

Z kreskówki do reklam

Bohaterowie znanej kreskówki „Nu pagadi” mogą reklamować sieć domów wylądowania „Piatoroczka”. Firma ma prawo do posługiwania się prawami wilka i zająca. Ten niezadowolony dziennikarz samym dobrem narodził przykład Kreml. Ich zżalenie się wizerunków gwiazdów popularnej kreskówki reklamowych będzie. Na razie właściciele firmy uważają, że chcą tylko nakreślić, ki przygód wilka i zająca od reklamy są jednak dopiero początek. Nie to dopiero początek. Nie pliwkości, że na ulubionych dzieci, a także w reklamach mogą pojawić się w sieci supermarketów.

Głosik

8 marca - Międzynarodowy Dzień Kobiet!

Dzień Kobiet przez lata obchodzono z wielką pompą. Dziś do tego święta podchodzi się z rezerwą, zasłaniając się rzekomym komunistycznym rodowodem. Oczywiście prawda jest nieco odmienna.

Prawdopodobnie Dzień Kobiet wywodzi się z czasów starożytnego Rzymu, gdzie w pierwszych dniach marca obchodzono tzw. Matronalia, święto związane z macierzyństwem i płodnością. Po raz pierwszy jednak prawdziwy Dzień Kobiet obchodzono 20 lutego 1909 roku w Stanach Zjednoczonych, kolebce kapitalizmu. Łączy się to święto z walką kobiet o równouprawnienie – pierwszym państwem, w którym kobiety uzyskały prawo wyborcze była Nowa Zelandia (rok 1893). Prawo do studiów uniwersyteckich uzyskiwały stopniowo w państwach zachodnioeuropejskich po roku 1863. Jednak sytuacja kobiet nie była dobra – w pracy były oceniane niżej niż mężczyźni, płacono

im mniej, a z przyjmowaniem ich do szkół też bywało różnie. Dlatego powstawały różne związki kobiet, m.in. Międzynarodowy Sekretariat Kobiet pod dyktando Klary Zetkin. W roku 1910 na konferencji w Kopenhagie uchwalono, że Międzynarodowy Dzień Kobiet odbywać się będzie w marcu, a po raz pierwszy obchodzono go w roku 1911. Zwyczaj trafił w Europie na podatny grunt w takich krajach jak Austria, Dania, Niemcy i Szwajcaria. W Polsce święto kobiet zaczęto obchodzić po II wojnie światowej. Obecnie 8 marca obchodzony jest znacznie skromniej. Ostatnie lata pokazują jednak, że zainteresowanie świętem rośnie, co jest zrozumiałe, gdy zważymy, że nie każda kobieta ma dzieci – Dzień Matki i Dzień Babci nie dla niej. Nie pasują także inne święta, a jednak często pragniemy podziękować np. sąsiadce, paniom z opieki społecznej, starszym paniom z domów emerytów itp. za trud i po-

FOT. MAREK SANTARIUS

święcenie dla społeczeństwa.

Jeśli więc wy macie w pobliżu panią, która zasługuje na wdzięczność z jakiegokolwiek powodu, złóżcie jej życzenia w najbliższy wtorek.

Pozwólcie też, że złożę życzenia szczęścia i zdrowia wszystkim naszym czytelnikom – dziewczętom i ich dorosłym bliskim paniom.

Rubrykę przygotowała
IRENA STONAWSKA

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

Rzeka

Pierwsza szkoła w Rzece została założona w 1792 roku. Urządzono ją w specjalnie do tego celu wybudowanym drewnianym budynku. Jak pisze Józef Macura w swojej książce „Z dziejów szkolnictwa polskiego na „Zaolziu”, szkoła była wyznaniowa, ewangelicka, i od początku nauczano w niej po polsku. Pierwszymi nauczycielami byli pastorowie ewangelicy z Ligotki Kameralnej. W połowie XIX wieku ze względu na zły stan budynku groziło jej zamknięcie. Zabrano się więc do budowy nowej szkoły, tym razem już murowanej. Prace budowlane zakończono w roku 1876 (według innych źródeł w trzy lata później). W roku 1885 szkoła z charakterystyczną wieżyczką i dzwonem otrzymała status publicznej i odstąpiła do użytku dla dzieci wszystkich wyznań.

Ostatni przedwojenny kierownik Jerzy Samiec zginął w czasach

okupacji. Po wyzwoleniu wznowiła działalność. Zamieszkała znowo sanitariaty i wybudowano przy niej warsztaty szkolne. W latach sześćdziesiątych ubywało uczniów. Stan ten zmienił m.in. fakt, że władze w Rzece nowym domów rodzinnych Młode małżeństwa były zmuszone opuszczać Rzekę i wyprzeć się do osiedli miejskich. Masowo domy pozamieniano na letniskowe, niektóre całkowicie stozowały.

Na przełomie lat 60. i 70. XX wieku uczęszczało już tylko kilka dzieci. Wreszcie w roku 1990 została zamknięta. Dyrektorem był wtedy Andrzej Brzuchalski, nie w budynku byłej polskiej ma siedzibę urząd gminy. CZESŁAW G.

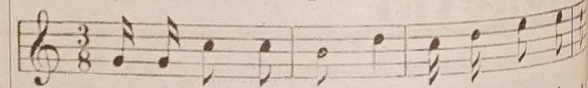

Była polska szkoła w Rzece.

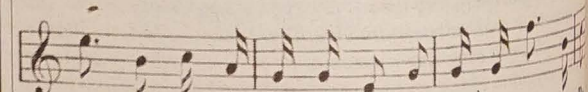
150 pieśni

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY...

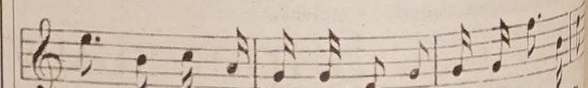
Chłopiec ci ja, chłopiec

1. Chłopek ci ja, chłopek, We-sól w po-la

Wszystko mi się do-brze dzie-je, chwa-la To-bie,

Wszystko mi się do-brze dzie-je, chwa-la To-bie,

2. Rozlega się w polu
Spiewanie oraczy:
Bo co niema, oj to niema,
Bez pracy kołaczy.

3. Z pracy nie choruję
Lenistwem się brzyję
Ani żadnej też roboty
Żadnej się nie wstyżę

4. Mam koników parę,
Cztery wolki w pługu,
Chalupeczkę malusińką
Bez żadnego długu.

4. Mam koników parę,
Cztery wolki w pługu,
Chalupeczkę malusińką
Bez żadnego długu.

5. W karczmiem nie winien,
Chociaż co niedzię
Kogoś piwkem poczęstuję
I sam się podchmię.

5. W karczmiem nie winien,
Chociaż co niedzię
Kogoś piwkem poczęstuję
I sam się podchmię.

Ze zbioru...

Te goroczna zima stwarza niezliczone okazje do zabaw. Oprócz kuligów atrakcyjne są także wypadki w miejsca, gdzie można pojeździć na nartach – mamy takich mnóstwo w Beskidach i to po obu stronach granicy. Na naszych zdjęciach widać, jak można także dać się powozić na skuterze śnieżnym. Specjalny tor wiodący wokół dużego bałwana znajduje się w Ustroniu. Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

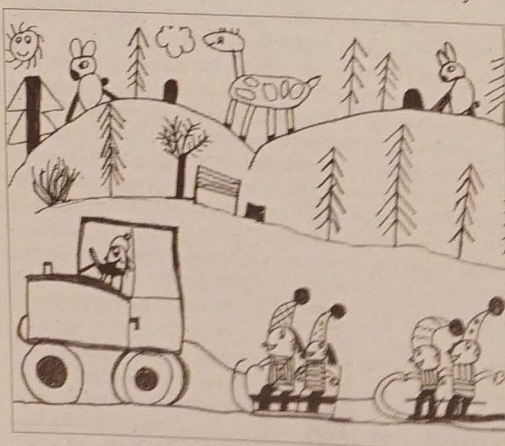
Głosikowa Korespondencja

Śniegu w tym roku pod dostatkiem i nic dziwnego, że w lutym organizowano liczne kuligi. Ciągnęły sanki z dziećmi konie – te żywe i te...mechaniczne. Przeczytajcie, jak to było:

FAJNA PRZYGODA

W połowie lutego rodzice zorganizowali dla nas kulig. Przed południem przyjechaliśmy do leśniczówki w Konia-kowie, gdzie czekała na nas rodzina Donocików, głównych organizatorów imprezy. Zanim przyjechał pan Cienciąła z traktorem, bawiliśmy się w śniegu. Potem tatusiowie przy-czepili sanki za traktor i ruszyliśmy. Była to bardzo fajna przygoda: jechaliśmy lasem i widzieliśmy sarenki! Miej-scami jechaliśmy dość szybko i wtedy było dużo śmiechu i pisku. Bardzo nam się to podobało. Później ogrzaliśmy się w leśniczówce, zjedliśmy parówki i smaczne wypieki naszych mamusiek. Był to nasz pierwszy kulig, a mamy nadzieję, że nie ostatni. Było SUPER, więc dziękujemy, kochani rodzice!

Dzieci i panie z przedszkola przy ul. Grabińskiej w Czeskim Cieszynie

Rys. Baśka Gaura, 6 lat

BAL W TŁUSTY CZWARTEK

W przeddzień ferii wiosennych wszyscy uczniowie naszej szkoły bawili się na baliku maskowym, który rozpoczął się polonezem. W tym dniu nikt nie był sobą. Ja przebrałem się za Rzymianina. Koło mnie tańczyli: Helena Vondračková ze swoim osobistym fryzjerem, hokeista z narciarzem, Panie nauczycielki przygotowały dla nas dużo gier i zabaw. Nie zabrakło też loterii, w której można było wygrać zabawki, książki, zeszyty i inne drobiazgi. Na koniec zjedliśmy smaczne pączki – był przecież Tłusty Czwartek. Atmosfera była wspaniała!

Damian Richter, PSP Mosty koło Jabłonkowa, kl. 4

Biblioteka Miejska Czeski Cieszyń - Sibica ogłasza konkurs plastyczny dla uczniów II stopnia szkół podstawowych oraz 1 - 4 klasy ośmioletniego gimnazjum

Bohaterowie opowieści Władcy Pierścieni

Jeśli oczarowała cię trylogia J. R. R. Tolkiena, film lub książka, narysuj lub namaluj swoich bohaterów. Dowolna technika, format A3 i większy.

Przynieś do 30 kwietnia do biblioteki w Sibicy.

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysłać można także pod e-mail: santariusm@glosuludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

JEDNOSTAJNA, SIEDZĄCA POZYCJA, UCISKAJĄCE CIĄGLE PASY... Z brzuszkiem w aucie

Lotka
Związek Gwyneth Paltrow i Chrisa Martina przeżywa mały kryzys. Jak zdradził w rozmowie z dziennikiem „Daily Mirror” jeden z przyjaciół amerykańskiej aktorki z przyjaciół zespołu Coldplay, oraz wokalisty zespołu „niezwykle przechodzą oni teraz „niezwykle ciężki okres”. Artyści odbyli ze sobą kilka poważnych kłótni. Wygląda na to, że próba pogodzenia planów zawodowych i wychowywania 8-miesięcznej córki Apple dała się im we znaki. - Przystosowali się do małżeństwa, do bycia rodzicami i teraz starają się połączyć to z własnymi karierami, co okazuje się bardziej skomplikowane, niż to sobie wyobrażali - zdradza przyjaciel Paltrow i Martina. Tymczasem rzeczniczka prasowa lidera Coldplay zaprzeczył pogłoskom o kryzysie. Chris Martin w najbliższym czasie zamierza spędzać więcej czasu w Londynie, gdzie trwają nagrania nowego albumu jego kapeli. Gwyneth Paltrow pracuje w Los Angeles nad filmem „Running With Scissors”.
♦ Mya otrzymała drobną rolę w serialu „Navy NCIS - Naval Criminal Investigative Service” telewizji CBS. Wokalistka R&B wcieli się w postać tancerki go-go, podejrzanej o morderstwo siostry. - Podziwiam ludzi pracujących w telewizji - mówi Mya. - Musiałam wstać o czwartej rano, by być na planie, a później pracowaliśmy przez 24 godziny.
- Bohaterami „NCIS” są agenci wewnętrznych służb policyjnych marynarki wojennej. Serial zadebiutował w CBS w r. 2003. Przypominamy, że Mya ma już w dorobku kilka epizodów filmowych. Zagrała m.in. w obrazach „Chicago” i „Załącznik ze mną”.
♦ Clive Owen i Daniel Craig znaleźli się na liście aktorów, którzy mają największe szanse aby zostać znowym odtwórcą roli Jamesa Bonda. Odkąd wiadomo, iż 51-letni Pierce Brosnan nie zagra agenta 007, trwają spekulacje, który z aktorów zastąpi go na stanowisku i zagra w obrazie „Casino Royale”. Największe szanse na zostanie Bondem według ostatnich doniesień mają Owen i Craig.

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

Ciąża nie jest przeciwwskazaniem ani do prowadzenia samochodu, ani do podróżowania na miejscu pasażera. Warto jednak pamiętać, że to szczególnie, kiedy w specjalny sposób powinnaś zadbać o swoje bezpieczeństwo i wygodę. W pierwszych miesiącach największy kłopot mogą Ci sprawić nudności, a w kolejnych - niewygodna pozycja.

Odtóż egzamin

Wprawdzie niektóre przyszłe mamy nawet w zaawansowanej ciąży decydowały się na zdawanie egzaminu na prawo jazdy i były zachwycone swoją formą, ale jeśli nie musisz kończyć kursu teraz, po prostu odtóż egzamin na później. Zdenerwowanie, czy długotrwały stres nie są najlepsze dla rozwijającego się w Tobie dziecka, a w zaawansowanej ciąży mogą nawet przyspieszyć pojawienie się skurczów

i w efekcie doprowadzić do przedwczesnego porodu.

Jesteś kierowcą...

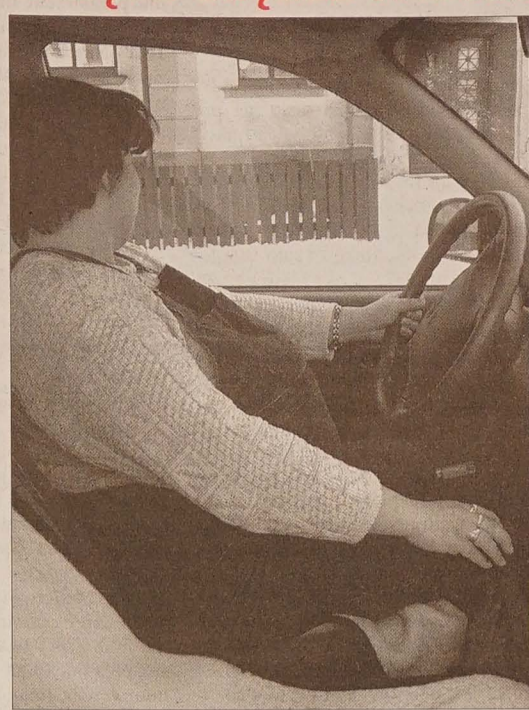
Jeśli zasiadasz za kierownicą samochodu od dawna, możesz dalej bez przeszkód prowadzić

□ prawidłowo przebiegająca ciąża nie jest przeciwwskazaniem. Warto jednak już na jej początku skonsultować się w tej sprawie z ginekologiem. Poinformuje Cię o ewentualnych

niedogodnościach, podpowie, jak zarządzić ciążowym dolegliwościom. Jeśli w czasie ciąży będziesz przyjmowała jakieś leki, lekarz powie, czy możesz, biorąc je, prowadzić samochód. Gdy już ginekolog pozwoli Ci siadać za kierownicą, zadбай o swoje bezpieczeństwo i komfort jazdy. Przestrzegaj najważniejszych zasad.

□ Dokładnie wyreguluj pasy. Tak, by nie były ani za ciasne, ani zbyt luźne (inaczej nie spełnią swojej zabezpieczającej roli, a nawet, podczas wypadku, mogą stać się przyczyną urazów w wyniku uderzenia). Zapinaj je, dolną część umieszczając pod brzuchem.

□ Ustaw siedzenie, tak by powiększający się brzuch nie był uciskany przez kierownicę - musisz siedzieć wygodnie, ale też kierować autem bezpiecznie (pamiętaj, że przychodzi taki moment, kiedy ze względu na bezpieczeństwo ruchu drogowego, a także Twoje i dziecka, powinnaś zrezygnować z prowadzenia pojazdu).

Fot. MAREK SANTARIUS

JEDZ POKARMY BOGATE W LIZYNĘ

Opryszczka

Opryszczkę, nazywaną powszechnie „zimnem”, wywołuje wirus Herpes simplex. Do infekcji najczęściej dochodzi w dzieciństwie przez bezpośredni kontakt z osobą zarażoną. Wirus może się ujawnić w każdej chwili, pojawiając się na obrzeżach ust, wokół nosa, a nawet pod oczami. Raz zarażeni opryszczką, a takich osób według lekarzy jest aż 90 proc., nosimy ją w sobie do końca życia. Niektóre osoby mają opryszczkę raz, dwa razy w życiu, inni nawet co miesiąc. Wg obserwacji lekarzy, uaktywnieniu opryszczki sprzyja przede wszystkim osłabienie organizmu, stres i przeziębienie. Występuje ona także po silnym wychłodzeniu ciała, przy zmianie klimatu i w trakcie miesiączki.

więcej pokarmów bogatych w lizynę, czyli aminokwas zapobiegający opryszczce. Bogate w lizynę są: mleko, mięso i fasola.

Nie zarażaj innych

□ Używaj tylko osobistych ręczników i gąbek. Unikaj całowania innych osób, zwłaszcza dzieci.

□ Korzystaj jedynie z własnych sztućców i starannie je myj lub nawet wyparżaj. Po dotknięciu zainfekowanych miejsc lub ich okolic dokładnie umyj ręce. (int)

Smacznego!

Dwukolorowy tort

Składniki: 5 jajek; 25 dag cukru pudru; 15 dag mąki pszennej; 5 dag mąki ziemniaczanej; 2 torebki budyniu śmietankowego; 800 ml mleka; 5 łyżek kremu czekoladowego ze słoika, np. Nutelli; 4 łyżki marmolady lub gęstego dżemu; waflowe rurki i czekoladowe drażetki do dekoracji.

Przygotowanie: Białka ubić z cukrem pudrem, delikatnie połączyć z przesianą mąką i żółtkami, cienką warstwę ciasta wylać do tortownicy i dużej, prostokątnej formy, piec ok. 15 min w 190°C, ostudzić, budyń ugotować na mleku, ostudzić, utrzeć z kremem czekoladowym.

Krańce ciasta posmarować marmoladą, prostokątny biszkopt posmarować kremem budyniowo-czekoladowym, pokroić wzdłuż na paski szerokości ok. 5 cm, na środku krawka zwinąć paski ciasta posmarowane kremem.

Pozostałym kremem budyniowo-czekoladowym posmarować dokładnie wierzch i boki tortu, boki tortu obłożyć przelamanymi na połowę rurkami wafłowymi, wierzch ozdobić rurkami i drażetkami, schłodzić. (k)

□ Nie demontuj powietrznej poduszki w aucie. Ona chroni Ciebie i dziecko tak samo jak każdego innego pasażera. Nie stanowi żadnego zagrożenia.

□ Unikaj, jeśli to możliwe, jazdy w korkach (jest stresująca, a dodatkowo naraża Ciebie i dziecko na wdychanie większej niż normalnie ilości spalin). - Staraj się podróżować, zwłaszcza na dłuższych trasach, drogami dobrej jakości. Pamiętaj, że wstrząsy nie służą Tobie i maluszkowi (mogą wywołać np. przedwczesne skurcze).

□ Nie siadaj za kierownicą, jeśli jesteś zmęczona, zdenerwowana. Przyszła mama może mieć wahania nastroju i lepiej, by w takim stanie nie prowadziła auta. Musisz też pamiętać o tym, że możesz mieć teraz większe niż zazwyczaj trudności w koncentracji uwagi, np. wówczas, gdy będziesz czuła, jak maluszek porusza się w Twoim brzuszku.

... i pasażerem

Jeśli jedziesz jako pasażer, możesz sobie pozwolić na większą swobodę. Skup się bardziej na swoim bezpieczeństwie i wygodzie. Podróżuj najlepiej w pozycji lekko pośleżącej, przypięta dobrze wyregulowanymi pasami. Jeśli trwa to kilka godzin, zarządzaj częste postoje. Zadбай, by w aucie była dobra wentylacja. Unikaj długich wyboistych i podróży długotrwałych. Jeśli podczas jazdy odczuwasz dolegliwości, powiedz o nich lekarzowi podczas najbliższej wizyty.

Uwaga! Przychodzi taki moment, kiedy trudno pogodzić ciążę, zwłaszcza zaawansowaną, z bezpieczną jazdą. Wówczas trzeba z podróży zrezygnować.

MONIKA GÓRCKA-CZURYŁO (INT)

WYSIEJ DO POJEMNIKÓW W MIESZKANIU KWIATY BALKONOWE I OGRODOWE

Marzec to pracowita pora dla właścicieli ogrodu. Trzeba przesadzać, przygotować grządki do siania, sadzenia i nawożenia.

Kalendarz prac ogrodniczych

- Gdy ustąpią mrozy i stopnieje śnieg, oczyść trawnik. Po wygrzaniu zeschłej trawy powietrze łatwiej dotrze do gleby. Dzięki temu murawa szybciej się zazieleni. Jeśli przez parę dni będzie ciepło i sucho, możesz wysiać trawę.
- Odkryj zabezpieczone na zimę rośliny, (byliny, krzewy róż, hortensje, rododendrony itp.) zasil je nawozem (10 dag na m²), grając lub motyką wrzusz wokół ziemię.
- Posadź nowe rośliny, przytnij krzewy, zwłaszcza tawuły, budleję, powojniki.
- Gdy w oczku wodnym pojawiły się glony i woda stała się zielona, trzeba zastosować odpowiednie środki. Możemy położyć na dnie worek słomy jęczmiennej lub torfu albo wprowadzić do wody algicidy (do kupienia w sklepach ogrodniczych), toksyczne dla glonów.
- Rośliny doniczkowe budzą się po zimie. Te, które mają za małe doniczki, przesadź do świeżej ziemi i po dwóch tygodniach zacznij nawozić.
- Wysiej do pojemników w mieszkaniu kwiaty balkonowe i ogrodowe: szalwii, dali, akksamitki, lewkonii, lwie paszcze. - Jeśli w

lutym wysiałaś lobelie, żeniszki, akksamitki i inne kwiaty jednoroczne, to pod koniec marca powinnaś je przepikować, tzn. umieścić pojedynczo (jedynie lobelie kępkami) w pojemnikach.

■ Rośliny na oknie częściej zraszaj, obficie je podlewaj. Te, których nie przesadzałaś, zacznij nawozić.

Roślina miesiąca - hiacynt

Marzec - czas na przesadzanie!

Według średniowiecznych wierzeń, miał uwalniać ciało i duszę człowieka od wszelkich cierpień. W mowie kwiatów oznacza przyjaźń i delikatne, budzące się uczucie.

Hiacynt nie jest typową rośliną pokojową, ale można pędzić jego cebule w wodzie. Gdy zakwitnie, napelni piękną wonią całe jego wnętrze. Cebule z zaczątkami korzeni (najlepiej kupić je w kwiatarni) umieszczamy w szklanym pojemniku dla hiacyntów (też dostępny w kwiatarniach) kilka milimetrów nad powierzchnią wody, której nie zmieniamy przez cały okres uprawy.

Naczyńie przykrywamy stożkiem z kartonu. Najlepiej ustawić je w chłodnym i ciemnym miejscu. Gdy korzenie osiągną wody, je w chłodnym i ciemnym miejscu. Gdy korzenie osiągną wody, je w chłodnym i ciemnym miejscu. Gdy korzenie osiągną wody, je w chłodnym i ciemnym miejscu. Gdy korzenie osiągną wody, je w chłodnym i ciemnym miejscu.

Uwaga! Ważne!

Ogród powinno się nawozić przed rozpoczęciem lub w trakcie wzrostu roślin (a więc wczesną wiosną albo w pełni lata). Nawozy granulowane najlepiej rozsywać, gdy ziemia jest wilgotna. Jeśli przez 2-3 dni po rozrzuconiu nawozu nie spadnie deszcz, musimy dobrze podlać glebę. Stosując nawóz, ściśle przestrzegajmy zaleceń podanych na opakowaniu. Groźne jest zwłaszcza przedawkowanie. Nadmiar nawozu może zniszczyć rośliny. (RED)

